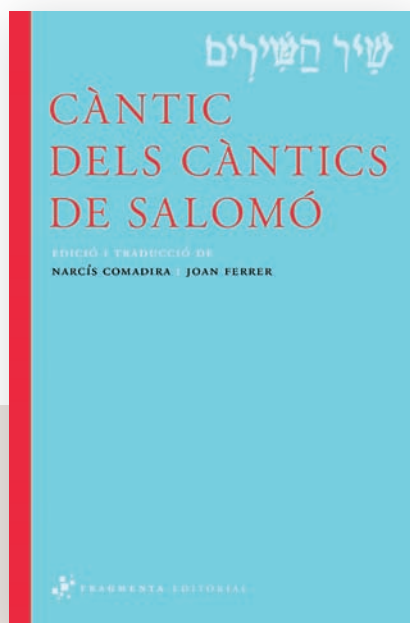

La goja que s'emmiralla a l'estany

ASSUM GUARDIOLA

El que sosté i il·lumina l'última novel·la de Núria Esponellà és, sobretot, el personatge que la protagonitza, la Sarah Prats, filla de Banyoles i educada a París, en el marc del tombant del segle XIX. És un dels punts fort de la novel·la, aquest personatge femení engendrat a partir de la mitologia catalana i dels referents literaris: la goja, la dona d'aigua catalana, que es mou entre el model mític de la musa seductora i l'arquetip de l'abandonada, la dona desemparada i enigmàtica, com una Anna Karénina. A més a més,

cal destacar la capacitat de l'autora per mantenir la intriga fins al final i la seva traça a l'hora de fer interactuar, amb naturalitat i enginy, personatges ficticis i reals. A mi mateixa, filla del Pla de l'Estany, m'ha fet goig topar-me amb l'Alsius i en Darder com a personatges en una novel·la. Llàstima que, sovint, l'autora ens recrea l'època històrica aturant l'acció: és a dir, la documentació es nota massa, és presentada tota en un bloc, en comptes de ser suggerida i latent enmig dels avatars de la novel·la. I, de la mateixa manera, la cura i el bon traç en la caracterització dels personatges no es tradueix en la visibilitat d'aquests. Tenim uns personatges que ens són explicats més que no pas mostrats. Però, a banda d'aquestes consideracions més de caire tècnic, cal remarcar que la novel·la flueix i que se'ns emporta per les vicissituds dels fets narrats, com l'aigua en un riu. I que el personatge de la Sarah Prats, la goja que s'emmiralla a l'estany, ens ressona a dins com quan tires una pedra a l'aigua i es formen cercles a partir del punt d'impacte.

Càntic dels Càntics de Salomó

Ed. Fragmenta.
Traducció: Joan Ferrer
i Narcís Comadira.
Barcelona, 2013.

Amor i natura es fonen per formar un amor pastoril, natural i salvatge entre els dos joves. Vinyes, arbres, fruites,

flors, animals i una explosió de colors simbolitzen l'amor del Noi i de la Noia. En el poema abunden tot tipus de metàfores, però, sobretot, les relacionades amb l'enamorament i amb la naturalesa. De fet, el text convida el lector a passejar-se per un paisatge completament bucòlic, sobtat per una escena completament marcial: l'aparició del rei Salomó, al versicle 3,6-11.

El poema té un caràcter oral, malgrat que no s'hagi trobat cap testimoni que ho pugui confirmar. Tanmateix, la repetició d'estructures fa pensar que es tracta d'una composició feta a

ESPONELLÀ, NÚRIA Una dona d'aigua

Ed. Columna
Col. «Clàssica», n. 959,
Barcelona, 2013. 496 p.

partir de fragments que es van ajuntar i van constituir el cant que avui en dia es coneix: l'apèndix final, que es troba en la present edició, presenta fragments aïllats, impossibles d'encaixar amb la resta de la composició i que palesen l'evidència d'un origen oral del text.

La fama del Càntic ha transcendit a la literatura posterior. La influència del poema és ben evident: en la nostra tradició literària, sense anar més lluny, les veus del Noi i de la Noia ressonaran en els poemes d'amor d'Ausiàs March, i fins i tot en tota l'obra de Lluïl, per esmentar alguns autors.